

החרוב והמעייץ במערת רשב"י

[מסכת שבת דף ל"ג עמוד ב']

אזל הוא ובריה טשו בי מדרשא. כל יומא הוה מייתי להו דביתהו ריפתא וכוזא דמיא וכרכי. כי תקיף גזירתא, אמר ליה לבריה: נשים דעתן קלה עליהן, דילמא מצערי לה ומגליא לן. אזלו טשו במערתא. איתרחיש ניסא איברי להו חרובא ועינא דמיא. והוון משלחי מנייהו, והוון יתבי עד צוארייהו בחלא, כולי יומא גרסי, בעידן צלויי לבשו מיכסו ומצלו, והדר משלחי מנייהו כי היכי דלא ליבלו. איתבו תריסר שני במערתא. אתא אליהו וקם אפיתחא דמערתא, אמר: מאן לודעיה לבר יוחי דמית קיסר ובטיל גזרתיה? נפקו.

פירושי מילים:

אזל: הלך	לבריה: לבנו	ומצלו: מתפללים
ובריה: ובנו	דלמא: אולי	הדר: אחר כך
טשו: התחבאו	מצערי לה: יצערו אותה	כי היכא: כדי
בי מדרשא: בבית המדרש	ומגליא: ותגלה	ליבלו: יבלו
כל יומא: כל יום	לן: אותנו	איתבו: ישבו
הוה: היתה	איברי להו: נברא להם	תירסר: שנים עשרה
מייתי להו: מביאה להם	עינא דמיא: מעין מים	שני: שנים
דביתהו: אשתו	משלחי: פושטים	אתא: בא
ריפתא: לחם	מנייהו: בגדיהם	וקם: בא
וכוזא דמיא: וקנקן מים	והוון יתבי: והיו יושבים	מאן: מי
וכרכי: ואכלו	בחלא: בחול	לודעיה: יודיע
כי: כאשר	גרסי: למדו	דמית: שמת
תקיף: התחזקה	בעידן צלויי: בזמן התפילה	נפקו: יצאו
	מיכסו: מתכסים	

עבודה

1. כתוב את המשפטים הבאים בלשונך!
 - א. "כל יומא הוה מייתי להו דביתהו ריפתא וכוזא דמיא וכרכי"
 - ב. "אזלו טשו במערתא"
 - ג. "והוו יתבי עד צוארייהו בחלא"

2. כתוב את המשפטים הבאים בלשון הגמרא!
 - א. הלך הוא ובנו והתחבאו בבית המדרש
 - ב. נברא להם חרוב ומעין מים
 - ג. ישבו שתיים עשרה שנים במערה
 - ד. מי יודיע לבן יוחאי שמת הקיסר ובטלה גזירתו?

3. רשב"י ובנו מתחבאים בבית המדרש:
 - א. מפני מי התחבאו רבי שמעון בר יוחאי ובנו בבית המדרש?
 - ב. מי סיפק להם לחם ומים כשהתחבאו?
 - ג. מדוע ברחו מבית המדרש?
 - ד. לאן ברחו רשב"י ובנו?

4. רשב"י ובנו במערה:
 - א. כמה שנים ישבו רשב"י ובנו במערה?
 - ב. כיצד הצליחו לשרוד במשך תקופה כה ארוכה?
 - ג. תאר את חיי היום-יום של רשב"י ובנו במערה! [לימוד תורה, תפילה]
 - ד. מה אתה לומד מהתנהגותם זו של רשב"י ובנו?
 - ה. דמיין שהינך עובר "במנהרת הזמן" 2000 שנה אחורה ופוגש את רשב"י - מה היית שואל אותו?
 - ו. מי הודיע להם שנתבטלה הגזירה?

5. אליהו הנביא בפתח המערה:

- א. מה אמר אליהו הנביא בפתח המערה?
ב. האם רשב"י ובנו נפגשו עמו? [כיצד אתה לומד זאת מתוך דברי אליהו?]
ג. מה עשו רשב"י ובנו כששמעו את ההודעה?

6. החרוב והמעייין:

- מה מייצגים, לדעתך, החרוב והמעייין? [רעיון: החרוב הוא סמל להשתרשות, למסורת רבת שנים, לרצינות, לאחריות ולכובד ראש. ואילו המעייין, לעומת זאת, מסמל זרימה, יכולת להשתנות ולהסתגל לדברים חדשים]
- א. כתוב דו-שיח קצר בין החרוב למעייין ימים אחדים לאחר שרשב"י ובנו עזבו את המערה?
- ב. כעבור שנים רבות כשחבורת חיילים או מטיילים נקלעת לפקיעין ליד המערה. הקבוצה מתיישבת לנח בצל החרוב, ליד המעין. כתוב דו-שיח קצר בין המעין והחרוב באותו הזמן?